

Civilsamhället behöver inte mer statlig kontroll

FRII är mycket positiv till Kulturdepartementets nya förslag om att man vill skapa ett mer långsiktigt och obundet stöd till civilsamhällets organisationer. Men, samtidigt föreslår samma departement att trossamfunden ska begränsas och kontrolleras mer via hårt reglerade bidrag. Detta är fel väg att gå, menar FRII. Hela civilsamhället, inklusive trossamfunden, bör inkluderas i strävan efter att låta civilsamhället vara en röstbärare och spela en viktig roll i demokratin. Det behövs strukturer för transparens och ökad tillit – inte mer statlig kontroll.

Kulturdepartementet har nyligen avslutat remissrundorna för två separata förslag som båda rör statens bidragsgivning till civilsamhället: Utredningen *"Statens stöd till trossamfund i ett mångreligiöst Sverige"* och promemorian *"Långsiktigt stöd till det civila samhället"*.

FRII har lämnat in yttranden över båda där man kritiserar det faktum att trossamfunden inte är inkluderade i regeringens förslag på ett mer långsiktigt och obundet stöd till civilsamhället.

Begränsa inte organisationernas självbestämmande

I det ena förslaget vill utredaren inskränka det obundna organisationsbidraget för trossamfunden och istället öka andelen kontrollerade projekt- och verksamhetsbidrag. Detta för att bättre kunna kontrollera att trossamfundens verksamheter inte strider mot de demokratiska principerna.

I det andra förslaget föreslår Kulturdepartementet ett mer långsiktigt och obundet stöd till det civila samhället. Man föreslår en ökning av organisationsbidraget, samt att bidraget ska kunna sökas för två år istället för ett. Detta för att underlätta för organisationerna att kunna arbeta mer långsiktigt och låta dem vara den röstbärare som ger civilsamhället dess viktiga roll i demokratin.

- Det är mycket problematiskt om denna målsättning inte omfattar även trossamfunden, säger Charlotte Rydh, generalsekreterare på FRII. Staten måste säkerställa att stödet är enhetligt, långsiktigt och till för alla civilsamhällets organisationer, inklusive trossamfunden.

- Om staten börjar kontrollera en del av civilsamhället och begränsar dessa organisationers självbestämmande och frihet är vi på väg åt helt fel håll, säger Charlotte Rydh.

Skapa en struktur för tillit

Istället för mer kontroll föreslår FRII i sitt yttrande att demokratin kan tryggas genom att skapa en struktur för tillit. Större krav kan ställas på att organisationerna är transparenta och öppna med hur deras verksamhet bedrivs.

- På FRII arbetar vi ständigt med att stärka kvalitet och styrning och transparens i våra medlemsorganisationer, säger Charlotte Rydh. Därför föreslår vi att staten istället kan ställa krav

på organisationen om att inrätta en visseblåsarfunktion, att begära redovisning av styrdokument och delegationsordning, samt att organisationen regelbundet granskas av en extern revisor. På det viset kan man åstadkomma en transparent och demokratisk kultur i en organisation utan att inskränka dess självständighet, säger Charlotte Rydh.

Om FRII

FRII är en branschorganisation som arbetar för att insamling av gåvor ska bedrivas transparent, etiskt och professionellt. FRII representerar 155 organisationer som under 2017 samlade in drygt 8,7 miljarder kronor i gåvor och bidrag från allmänheten, företag och organisationer.

FRII har tagit fram en kvalitetskod för organisationer att följa, vilken syftar till just öppenhet, transparens och ökat förtroende bland frivilligorganisationer.

Läs mer om yttrandena på FRIIs hemsida www.frii.se/opinion

Om förslagen

Utredningen Statens stöd till trossamfund i ett mångreligiöst Sverige (2018:18) Ansvarigt departement: Kulturdepartementet.

Syftet med utredningen är att säkerställa att stödet till trossamfund på bästa sätt är anpassat till nutida och framtida behov. Utredningen anser bland annat att religionsfriheten ska ses som det huvudsakliga motivet för staten att stödja trossamfundet och att alla trossamfund ska ha likartade förutsättningar för sin religiösa verksamhet.

Promemorian Långsiktigt stöd till det civila samhället (Ds 2018:13)

Ansvarigt departement: Kulturdepartementet.

Promemorian innehåller ett antal bedömningar som syftar till att statliga bidrag till det civila samhällets organisationer ska bli mer långsiktiga, förutsägbara och enhetliga. Den viktigaste bedömningen i promemorian är att organisationsbidraget ska gå att söka för två år i taget.

För mer information kontakta:

Charlotte Rydh, generalsekreterare

073 - 661 22 93

charlotte@frii.se

Linda Jacobsson, projektledare analys och intressepolitik

08-677 30 91

linda@frii.se